

El Repique wint el Concurso del Ocho 2011

Quarteto El Repique uit Barcelona heeft dit jaar het Concurso del Ocho gewonnen met een sprankelende uitvoering van *Cara Sucia*. De arrangeerwedstrijd voor tangomusici is vast onderdeel van het Doble Ocho Festival in Nijmegen. El Repique bestaat uit de Argentijnen Jorge Blengini, Pablo Martorelli, en Gaspar Müller, alledrie op gitaar, en Lionel Mortola op contrabas. Het opvallende aan El Repique is het ontbreken van typische tango-instrumenten, zoals bandoneon en piano. De drie gitaren en de contrabas geven El Repique een frisse, heldere sound.

DOOR ARNOUD DE GRAAFF
FOTO'S LUCIEN LECARME



De jury

Het doel van het jaarlijks terugkerend Concurso de Ocho is om amateurmusici, muziekstudenten en semiprofessionele tangomusici te stimuleren tot het herarrangeren van bestaande nummers, maar ook om een platform te zijn voor musici, podium programmeurs, festivaldirecteuren, platenlabels en tangoliefhebbers. De prijs bestaat uit een geldbedrag van duizend euro, maar misschien nog wel belangrijker: optredens op illustere plaatsen zoals het beroemde tangofestival in Sitges, Spanje; Café Ada in Wuppertal, Duitsland; De Toonzaal in Den Bosch en het Berlin Tangofestival in Duitsland. De aanleiding voor de jaarlijks terugkerende wedstrijd was het twintigjarig bestaan van het tangoschool El Corte. Het is een gezamenlijk initiatief met Kunstburo Lucien Lecarme. Blijkbaar zweefde het idee van

een wedstrijd voor tangomusici al langer boven de tangoscene, want vlak voor het ontstaan van de Ocho werd er in 2008 een ander concours gelanceerd door dit tangoblad: de Choclo. De Choclo daagt Nederlandse en Belgische musici uit dansbare muziek te componeren, terwijl het bij de Ocho gaat om (ook) internationale musici die een bestaande tango (her)arrangeren.

'de zwarte ziel leeft nog steeds in de tango voort'

Hartslag van de tango

Het Argentijnse Quarteto El Repique uit Barcelona greep dit jaar de kans om te laten zien wat ze in hun mars hebben. Gitarist Gaspar Muller: "We zijn in 2009 samen begonnen en zijn nu semiprofessioneel bezig. We zijn zeer serieus aan het werk en willen zeker professional worden. Als Argentijnse tangomusici was het niet moeilijk om elkaar te vinden in Barcelona. Bovendien ken ik Pablo al van het conservatorium, waar we samen hebben gestudeerd. Repique is de naam van een trommel die in candombe wordt gebruikt. We hebben voor deze naam gekozen, omdat we onze instrumenten, de gitaar en de contrabas zien als percussie instrumenten. Afrikaanse muziek is de bron van het tangoritm. En ook al wordt tango nooit met trommels gespeeld, toch leeft de zwarte ziel nog steeds in de tango

La Cadena juni '11 | 35



Het winnende orkest El Repique

voort. Voor ons betekent El Repique dus de hartslag van de tango."

Dit jaar was de opdracht om het nummer *Cara Sucia* te bewerken. "We ontdekten het concours op internet", vertelt Gaspar. "Het was voor ons een ongelooflijke ervaring om te ontdekken dat ook Europese musici zich bezighouden met tango. De hele trip was als een odyssee. We hebben de laatste nacht niet geslapen. Pablo heeft met zijn been in het gips via vliegtuig, bus, trein en bakfiets moeten reizen. We konden onze instrumenten niet meenemen, maar Lucien heeft instru-

menten voor ons geregeld. En dan, wat een prijs om vrijdagavond voor zoveel -wel vierhonderd- tangoliefhebbers te mogen spelen. Fantastisch!"

Ondeugende tango

Quarteto el Repique won de wedstrijd door hun sprankelende uitvoering van *Cara Sucia*. Het nummer is in 1916 geschreven door Juan Andres Caruso en de muziek is afkomstig van Francisco Canaro. Waarschijnlijk is *Cara Sucia* een bewerking van het door El Negro Casimiro gecomponeerde *Concha Sucia*. Tangoteksten waren destijds vaak vulgair.

Willem Lammertink schrijft hierover in het oktobernummer van La Cadena uit 2005: "In het allerprilste begin van de tango was de zogeheten *tango erótico* volkomen geaccepteerd. [...] gezongen tango's behandelden tot in intieme details het vrouwelijk lichaam of de liefdesdaad." Om commerciële redenen werden ze later vaak gefatsoeneerd. Vermoedelijk is dit bij *Cara Sucia* ook het geval. *Concha Sucia* betekent letterlijk 'vieze schelp', maar *concha* betekent in de volkstaal ook vagina. Met dit in het achterhoofd krijgt de tekst van *Cara Sucia* een extra dimensie en mag dan ook een 'tango picaresque' (ondeugende tango) worden genoemd.

Barcelona

Voor een Argentijns kwartet is Barcelona een verrassende standplaats boven Parijs, waar traditioneel veel Argentijnen naar toe trokken. "Vroeger werd Barcelona het *tercera patria del tango* genoemd, na Buenos Aires en Parijs. In de twintiger jaren was tango er erg populair. Zo bestonden er gelijktijdig vier tangomagazines. Tegenwoordig is de situatie anders. De enige tangomuziek die momenteel populair is in Barcelona, is van Astor Piazzolla en die wordt eigenlijk gezien als klassieke muziek. Er zijn nog meer tango-orkesten in Barcelona, maar de meeste bestaan uit alleen maar Argentijnse musici", verklaart Gaspar. "Wij proberen ons te onttrekken aan de conventionele manier van gitaar spelen in tangomuziek. Onze belangrijkste inspiratiebronnen zijn orkesten uit de periode 1945-1955, zoals bijvoorbeeld Anibal Troilo, Osvaldo Pugliese, Carlos Di Sarli, Lucio Demare, Rodolfo Biagi, Astor Piazzolla en Alfredo Gobbi." ■



De prijsuitreiking aan het winnende orkest El Repique

Beluister El Repique's uitvoering van *Cara Sucia* op <http://www.doble-ocho.com/concurso/concurso88.htm>